

ԲԱՏԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՆՈՒԹՅԱՆ
 Պաշտպանի համար
 Տարեկան 12
 Վեցամսյա
 Արտասահմանի համար
 Տարեկան 15
 Վեցամսյա 8
 Ամերիկայի համար
 Տարեկան 3
 Վեցամսյա 1.50
 ԿԱՆՈՒՄԻ ԿՐԹԱՆՈՒԹՅԱՆ
 Իրականացման համար 40
 և իսկ վերջին երկուսի
 մար 20 սանթիմ է. երկուսն
 առանց անգամներու համար
 20 ՍԳ գնդ կըլլայ:

Վառանջի համար ձեռքի 10 սանթիմ

ՇԱՌԹՈՒՄ

ԼՈՒԳԻՐ ԱՋԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱԲԱՍԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱՐՈՒՄԻ ԶՈՐԵԲԱԿՈՒԹԻ ԵՒ ՀԱՐԱԾ ՕՒԵՐԸ

ՇԱՐԺՈՒՄԻ ՆՈՐ ԲՈՒՑԱՆՈՐԻ ԳՐՈՒԹՅԱՆ ԲԱՏԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԻ ԵՒ ԿԱՆՈՒՄԻ ՎՃԱՐԻ

Redaction du journal

«Шаржумъ»
 Варна
 Redaction du journal
 «Charjoum»
 Varna (Bulgarie)

«Պաշտպանի համար»
 Արտասահմանի համար

(20 ՍԱՆԹԻՄ)

Պաշտպանի համար ձեռքի
 = 15 ՍԱՆԹԻՄ =

ՔԱՅԼ ՍԸ

(Պիսոյի եւ ընկերներու յիշատակին)

Խորը կուսական ծովակալի դաշար,
 վարդենայն վրայ առաջնական պահուստն
 Իբրև թագուհի նստած իր գահուն
 կերպէր սոխակը, կերպէր ու կուսար:

Հուռ կին ծաղկունք, լուռ էին
 ծառեր,
 Ձեփուռը անշունչ չէր հոծէր ու
 չինչ
 Երկինք դեռ երկն կապտազեղ ու
 ջինջ,
 Այսօր սեւ սուգի քօղ մըն էր աւեր:

Առուակը միայն ծպտուն, սխալ
 րազին,
 վանեց թախծը ափն հոտաւէտ,
 եւ ոտու մեկը յուշիկ վէտի վէտ
 Ձայնեց սգաւոր, սրտում սոխակին:

— Ո՛վ քոյր իմ սոխակ, դուն
 ինչի մուր,
 կողբաս թափառիկ գերթ թախծոտ
 գուսան,
 կուսի գաշտերէն նոր քաջը բուսան,
 Հրձուէ՛, հնչեցուր քնարդ, մի
 լար:

Երգէ՛ դուն նորէն կուսի վա՛ռ
 յանկերդ,
 Թող հնչի ձայնդ բարձունքէն լեւրան,
 Ստրուկի անարգ մահով չը մեռան
 Պաշտելի Պետոն եւ իր քաջ ընկերք:

Բաջայ տնձեր չի մեռնիր բնաւ,
 Անոնց սուրբ ոգիք նոր կեանքով
 յարեան
 եւ շանթող չողին անոնց վեհ արեան
 Հայտ թեպէն փրկիչ վրէժը ծնաւ:

Երգէ՛ վրէժը, լռէ՛ թող հասայ,
 Անոնց է լախն մարդկանց լիւրսոր:

Ամէն քաջի զոհը փառաւոր
 Դէպ աղաւտութիւն քայլ մըն է
 յառաջ:
 ՎԼՏՍ

ՃԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ՏԱՐԻՆ

Հայ ժողովուրդ, անցնող տարին էլ քո վրձնակը չի փոխեց. ճիշդ է, բայց նա մեր պատմութեան մէջ բաւական մեծ տեղ պէտք է բռնի: Մեռնող տարւայ մէջ տօնփնջ մեր յեղափոխութեան տասնամակը, տօնփնջ Մխիթարեաններին արգիւնաւէտ գործունէութեան, երկու հարիւրամեակը, նոյն տարւայ մէջ մեր թեթեւամիտ մարմնի յուսալարութեան եւ իմարիվեց Յրանս—Թրքական ընդհարումը առթիւ. Սասունը քիչ մնաց զս գնար իր անընկճելի հայրենասիրութեան:

Անդրանիկը ճարձի մէջ յաշտականօրէն պարզեց ապստամբական դրօշը. Ազրիանուպոլսի մօտ մի բուռն քաջեր ահագին ընդհարում ունեցան թուրք զօրքերի հետ, և այդ քաջերի զուգն ու ծածը Պետոն անմահաւոր Մէրէմեանը իր կեանքի վերջը գտաւ թրքական կախալանի վրայ իր վերջին շնչով յեղափոխական բուռն սիրին փշելով հայ ըմբոստաարքի սրտերի մէջ:

Այդ բախը տեղի ունեցաւ անցնող տարւայ մէջ, առանց արժատականապէս փոխելու քո վրձնակը շարասանի, արիւնջուայ համբերող, յուսացող բայց դանդաղ հայ ժողովուրդ:

Ու այսօր ահա նոր տարի է, քեզ համար նոր յոյսերի, նոր ցաւերի, նոր արիւնի, նոր զոհողութիւնների տարի: Աւստի էլ կանցնի, ինչպէս անցել են ձեռք վեց հարիւր սուրկական տարիները, սա էլ կանցնի պատմութեան էջերում արձանագրելով քո կեանքի արիւնստ վէպերը. մինչն որ դու էլ մի օր ածրողութիւն հաղմոված թէ՛ միայն սպաս ժողովուրդը կարող է կենսաբոյր յիշատակաբաններ ունենալ. վերջնական միահամուռ ճիշդ կը թափեն սպա կեանք ստանալու, և յազգայնօրէն պատմութիւն ստեղծելու:

ՎԱՐԴՈ

Ժրնկ 5 Յունի. 1902

Խնդրենք «Ճարձու»-ի յառաջիկայ համարում տպագրել հետեւեալը:

Երկն երկնայեան «Կաֆէ տը կապէրն» ընդարձակ գահի ճուստն՝ բազմութեան ներկայութեամբ տեղի ունեցաւ Հայ—Մակեդոնական միջինը, որ կազմակերպել էին տեղիս համալսարանի Հայ, Իուլիար ու Մակեդոնացի, ուսանողները՝ յարգելու համար Անդրիանուպոլսի չորս կախալանների յիշատակը: Գահի լիճը զարդարւած էր Պետոն Սեւրէմեանի, Մերջանովի և Օրբիշ Հայ և Մակեդոնացի յեղափոխականների պատկերներով: Մի քանի հարիւր հոգուց բաղկացած միջազգային հասարակութիւնը յարկաւոր լսեց Մոպէնի հոշակաւոր մահաբարձը, որ նուազում էր մի հայ օրիւրդ: Գրան հետեւեցին պատգամներն իր ճառեր, որոնց մէջ ամօր շեշտուեցին Հայ—Մակեդոնական եղբայրութիւնը: Մէջ ընդ մէջ Հայկական եւ Բոլղարական երգեցիկ խմբերը հնչեցնում էին մարտական երգեր: Ի վերջոյ որոտողին ծափահարութիւններով ընդունեց հետեւեալ որոշումը:

«Ազրիանուպոլսի կախալանների առթիւ հայ ու մակեդոնացի ուսանողների նախաձեռնութեամբ զուգարած ժողովը յայտնում է իր ջերմ համակրանքը տաճկական բռնակալութեան դէմ: Հայաստանին ու Մակեդոնային և յորդորում է հայ ու մակեդոնացի մարտիկներին շարունակել համարաշի կախար ընդհանուր թրջնամուղէմ: Միւսնոյն ժամանակ ժողովը ուղարկում է իր անկեղծ վշտակցութեան արտայայտութիւնը կախալանների ծնողներին»:

Յարգանքներով
 Կարգադիր յաճնածօղով

1901 զեկտ. 26 Արտասահման

«Հասցւո՞ւմ պիտի սորվեցնեմ
 ազգին ազատութեան համար
 մեքնիչ, երբ ես եւ դու
 պահուցիսն»:

Պ. Ս. րիւ 301 Ետմուս
 Այս առիթը դրողը չըզայ այլ եւս. վառուկ անիկայ իր նշանաբանին հաւատարիմ գիտնորի մը վայել մահով գոհած է իր թանկագին կեանքը: Երջջրդի այլանդակ գազանը իր ամբողջ վրէժը անգամ մը եւ թափելով բուռ մը քաջերու վրայ, իր իսկ չորնալիք ձեռքով վաւերացուցած է իր սարակներու տուած վճիռը, որով մահուան դատապարտուած էին այդ անվերջ խրատներէն կեանքը: Իր անթիւ անհամար գազանութեան արարքներով մոռեցնած այդ մարդակերպիչը, երբէք տրամադիր չիւրեիր, իր բուն հիւանդութեան արտաճիւրդը ձանձնաւ և ըստ այնմ դարձան խորհիլ ու կր կարծէ թէ 5—10—100 յեղափոխականներ կախալան բախարացներով պիտի կանչուայ ապստամբութիւնը կախալանի, ժողովուրդին սարսափ ազդելով, երբէք չուզեր գիտնալ թէ իր այդ արարքները աւելի արդար վրէժխնդրութեան բոցը կարծարեն մեր սրտերու մէջ, որ արդէն առանց ատանց ալ վրէժի անհուն շտեմարաններ կան:

Սէրէմեաններու և երկայնեաններու յիշատակը մանաւանդ, մեզ մեր քաջըր յոյսերու մէջ աւելի կողեւորէ, վառուկ մի միայն տառապանքի ալ խորհին մէջ ապրող հայը չէ որ խոսն անշուր վայրագութեանց, դանակը սակրին բացած, վերջապէս պարագաներու ստիպումով կը ձգէ խաղաղ կեանքը ու գրկելով զէնքը արեան գաշար կը սուրայ: Այլ նոյն իսկ սուր հողի վրայ, սուր աւաղներու ներքեւ ծնած ու սնած հայ երիտասարդութիւնը իր անհասկան հանգստութիւնը փայլուն տպագրութիւն կեղծ երազները մէկդի թողած, հայրենիքի սրբազան դրօշին անկ կուսելու կերթաւ հայրենիքի ստերջին դէմ. Յարգանք իրենց Մուրր յիշատակին Հայ երիտասարդութիւնը, քու պարտականութիւնդ մի միայն հոգեհանգիստ կատարելուն մէջ չը կայանար. վառուկ երկ չիւրեանք կուսող հերոսներու ցանցառ թիւը խառնելու, անոնորոյն իշխանին դեռ շատ պոճեր կը հայտնային, մեզ համար հոգեհանգստի: Այդ անձնաւորաց հերոսներու հոգիները այն ատեն միայն հանգիստ կրնան ընել իրենց երգեան:

չեն խնայեր : Ականջը խօսի ձեր Տ. Սարգիս հօր : Յետոյ , իրենց միակ «հաւատոյ հանգանակ» քրտն են լոկ հարուստներու քննիչ շնթիւ , չարմիւ , հոգի հաւատար ստորնանարատա աղահամբոյր ստանալ միւս կողմէն հալառակ պատրիարքարանի կոնդակին տան մէջ մկրտութիւն , պատկ կատարել , լուել անամթօրէն :

Այս ամէնուն առջև , արգեօք սեղը չէ հարցնել , որ եթէ եկեղեցիի կաթոլիկանոններու աւանդապաշտ կարծեալ պաշտօնեաներ ամէն սրբութիւն ոտնակոխ ընեն , հասա հասարակ ժողովուրդը ի՞նչ յարգանք , ի՞նչ պատկառանք պիտի զգայ իր սգոյալին կրօնքին դէմ մանաւանդ սոյն գունակ օտար երկրի մը մէջ , որ սյրասերելու համար ամէն հրապոյրներ ունի իր առջև , երբ գոյթակալութիւն ներս ալ կը յաճախեն կրօնակոններէն , ալ ի՞նչ յանցանք դանենք անոյրեաներու հօտին : Չը շփոթենք մեկ-րիկայի և Պուրիարիոյ երկրին պայմանները , որոնք յամենայնի հակառակն են Ռուսականին հետ :

Այս բոլոր անհեթեթութիւններուն հանդէպ նորէն հիացմամբ կը կրկնեմ , Ռուսականը երկրորդութեան չափ անասարկեր չէ իր սոյնային սրբութիւններու նկատմամբ , հայտ թեան այդ հնորեայ հաստատը շատ զգայուն և բարի արամողութիւններ ունի , մտևտանդ ըստելու չափ կ'ըմտաւր է , արմանաւոր կ'զերնելը կը պաշտ : Գրամանալի և բնորոշ հատկութիւն : Այս մասին ալ պիտի խօսինք ընդարձակօրէն :

Ռուսականացուն միակ և աւագ պիտաւր , ուսեալ , եռանդուն անձնուէր քահանայներ չ'ընենտնէ , և ակտն պէտք մը է այս , քանի որ աշխարհականներու գործունէութեան ստպարէզը սեղմուած է քաղաքական պատճառներով : Այս , անպայման պէտք է զարգացած կղերներ , որոնք փոխանակ հիմնականներուն պիտուներ նստած որջացած սուտ հարմիր :

կնունք , կամ մահն արթեւելու , լեզու գրտնան , ծախսերու մէջ մտնեն , բնական շարքին ազատ և աննախապաշար գաղ փարներ յագեցնելով ժողովուրդին հոգեւորական ու բարոյական կարանն ու ծարաւը : Հաւատացէք , ամէն ք յիս կը հանդիպիմ տեղայն հայերու , որոնք երկիւղալի հետաքրքրութեամբ մը կը հետամտին հասկնալ մեր անցեալ պատմութեան շատ մը կէտերը , եկեղեցական խորհուրդներու պարզ մեկնութիւնները , ինքէ լեզու ունիս հելիք է որ գոհացուցիչ պատասխան մը տաս , կը պաշտեն զքեզ : Եւ դուն սիրելի ընթերցող , սկանոյ արցունք կը թափես օտանելով անոնց յաղթական գոհունակութիւնը և այդ հայրենազուրկ հայերու երեսի վրայ ձգուելը , լեզու մանաւանդ Անիի հին լեզուին խնկիլի բեկորները քառասունէն վեր բոլոր հայերու ըրտնը , մարմինը կը զտիայ , հոգիդ էր սրտիայ : Վերջապէս , մարդիկ ամէն բանի հետամուտ են , բայց գորաւոր ազդակներ չ'կան , խոսող խրախուսող չ'կայ , ինքզ ժողովուրդը կեանքին մէջ քարոզէ լսած ըլլայ այնքէն ըլլայ Ռուսաներէն : Այս , նախապաշարուած մէկզի , պէտք է համոզուինք թէ , եթէ անոնք շատ մը պատճառներով հայերենին անտեղեկ են , պէտք է որ մեր քահանայները գիտնան տեղական լեզուն , սրալ գաղտնիք է , օտար լեզու խօսելով ազգութիւնը չը կորսուիր , եթէ անոր զգամունները վառ պահելու միջոցները գիտնանք : Լեզու , կրօնք ազգային մեռած զգացումներու զարթնումին հետեւանքն են , անով միայն կըլլան : Բայց ո՞վ պիտի ընէ այս փրկարար առաքելութիւնը , այժման , քահանայները , չէ , անկարելի է , որովհետեւ ազգա են և անպէտք :

Փօքան Ս. ԳՈՒՍԵՐ

(-)-

բութիւն կնոջ բնւորութեանը յատուկ չէ :

Համբերիր , վնաս չունի , երբ նամակը ուրախ , ոգևորող , կազմող լուրեր է պարունակում , կարելի է համբերել : Եթէ չես կարող համբերել , տուր ես պահեմ :

Բայց դու ի՞նչ գիտես որ լաւ լուրեր կան , նամակը կոցուած է :

Ես էլ նամակ ունիմ , բայց իմ նամակի մէջ անպիտան Միհրանը գրում է որ մանրամասնութիւնները Շուշանիկի նամակից կ'իմանանք :

Լաւ , լաւ կը համբերեմ , պատասխանեց Շուշանիկը , գիտեմ , ուղում ես փորձել թէ պէտք է կարողանում զիմանալ , թէ ո՞չ : Նամակը քեզ չ'իմ տայ , քանի որ մէջը լաւ լուրեր կան կը համբերեմ , մինչև ժամի 12ը : Եւ կապացուցեմ որ կ'իմը կարող եւ ընդունակ է իր հետաքրքրութեան չափ ու սահման գիել :

Ուրեմն , սեղանը պատրաստենք , սաքի ձայն է գալիս , կարծեմ հիւրերից են :

Սեղանատան զուար բացվեց և ներս մտան երկու օրիորդներ ու կրեք երկասարգներ : Տան մէջ զանազաններին ջերմօրէն ողջունելուց յետոյ , ամէնքն էլ վերաբերուեցին հանելով , սեղանը շրջապատեցին :

Շուտով սկսեցին թէյ խմել : Մարտի իր սուրը հանած զիւրօրով շարունակ այս ու այն հիւրերն էր մտնում , յոյց տալիս նրանց , խօսում զարճանում եւ զարճանում : Նրա մայրը , այրի նազուն , շարունակ աչքերը Մարտի վրայ ուղղած գողունի ուրախանում եւ միխթարվում էր , որ իր որբիկը հայրենիքից հեռացված , հորից զրկված , այսպիսի տան մէջ ընդհանուրի սիրոյ և փաղաքշանքի առարկան էր :

Չորս ժամը արագութեամբ անցաւ , պատի ժամացոյցի սլաքը մտեհում էր 12ին , դօնի շամպայնով բաժակները լցվեցին :

Ժամացոյցը հնչեց 12ը , հին տարու մահը եւ նորի ծնունդը : Շուշանիկը գրպանից դողալով հանեց նամակը—եւ հիւրերին գիտեցով ստեց :

Բարեկամներ , այսօր Միհրանից նամակ կայ , Արշակի խորհրդով պահեցինք որ նոր տարին գիտաւորութեամբ կ'արդեն կարգանք , երեւակայեցէք , կարողացայ , չորս ժամ գիմանալ եւ անա ձեր նիւրայութեամբ բացեմ անում եւ օգտալ է կարգում , լսեցէք :

Ամէնքն էլ ուշադրութեանները լարեցին ու Շուշանիկը սկսեց . . . Շուշանիկ ,

«Այսօր վան հասայ , շտապում եմ

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

-o-

Երամ—Արամեանները ու կերպեցեաններ ծննդավայր կարիւնր , արեւան ճապարկներ մէջը ողորակել վերջը , երկրաշարժի ստորիկ ցնցումներ ալ վրայ եկան : Հօն վառնգը մեծ է ու ահաւոր է մանաւորապէս մեր կղաքացի զինպը սպառնացող է , ստանգը ու բնաշարանի շրջոյութեան պատճառաւ 100բարո համաճարակի նրանցութեան ենթարկվում ու մեռնում են : Մենք հայ սղաքայրերը որ գտակարգի և կամ որ շտակցութեան ալ պատկանինք ձեռքերնիս մեր կարծքի վրայ գնելով խիզճեր , որ հարցունեք և օգնենք այն ժողովուրդին որոյ վիճակ ազէխարչ է , այն ժողովուրդի որոնք մեր արեւակից սղաքայրներ են և բրենց սրտածմիկ ազազակներն մինչև Երկիրը կը բարձրացունեն :

Այս պէտք է օգնենք , կարինք մեր սշխարհը էն պանծալի քաղաքներէն մին է , հին է մեծ մասամբ արդի մեր գըժբազուրթեան բնակավայրը :

Եւ հա առաջին անգամ ըլլալով Ռուսանիոյ մէջը այդ նպատակաւ հանգանակութեան ելած եմք պանդուխտ ազգայնոց մէջը , եւ 120 ֆրանք հանգանակուած է ցարդ , յոսով եմք որ դեռ աւելի պիտի հանգանակուի , և կը յուսամք թէ օրինակ պիտի լինի մեր Ռուսանիոյ ուրիշ քաղաքներին ալ :

ՅՈՎ. ՀԱՆՆԵՆՍ ՓԱՓՍ. ՉԵԱՆ Պրայիլա 1901 Դեկտ . 21

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

Փոքնէվի մէջ Հայ եւ Պուրիար ուսանողները մէջը զգային չրեց հանդէս մը սարքեր են Արիւստապատայ անմահ հերոսներու յիշատակին :

—Էջմիածինը , յայտարարած է որ Հայոց եկեղեցւոյ մէջ չէ կարելի օտարապաւան հայերու համար հոգեհանգստի պաշտօն կատարել : Ինչպէս կ'երևի այդ խնդիրը ծագած է մեծ նշխարի մահուան առթիւ :

Ռուսուրքի Հայոց ընթերցարանի վարչութիւնը յայտարարութիւնով մը կը ծանուցանէ որ ընթերցարանին տասնամեայ տարեգարձը կը լրանայ և յունուար վճցին նոյն հաստատութեան մէջ յորեւանական հանդէս պիտի կատարուի :

Վարչութիւնը շեշտելով ընթերցարանին տաւած և զեռ տաւելիք օգուանները հասարակութեան հրաւեր կը կարգայ նուէրներով օգնել ընթերցարանին :

Գրամական նուէրները պիտի գրկուին Տ. Վ. Պարչակ Գոյումճեանի հասցէին :

« Դատ Խօսքը » կը յայտարարէ որ Թօղատեանի կրթարան հիմնելու շուրջ ճիշդ է :

Երանի թէ :

—Կղէքտեղիոյ հայ վաճառականները Հճ սակի գրկեր են կարինի կարօտելոց :

Շատ շնչին գումար է : —Անճոռանելի Պետոի թարգմաւ նութիւնները

Թուրք զինուորի գլխներին :

Յուրաք—Կիսա կորցնելու վախը—սոյորովին գոյութիւն չունէին ինձ համար— ես հիացած , դժաջված , ողևորված սարկացած հայի առիւժ գործած սրբիների կորովով , շարունակ հրացան էի արձակում , եւ կը շարունակէի արձակել մինչև վերջին փամփուշտը , երէկ մի Մշեցի երկասասարգը չը կանչէր :

—Այ կը բաւէ , Փախան մեր ճամբան շարունակեմք :

Փախան , հանկանոսի ես , թուրք եւ քուրդ հայից փախան . . . ու ես գծվածի նման , վազեի հայ կարիւնրերի մօտ , քորթի հետ էլ համարվեցի , ամէնքիս ուղիքում էլ ուրախութեան , անուրանալի քաջութեան արցունք էր փայլում . . .

Նամակը վերջացաւ , Շուշանիկի աչքում էլ արցունք էր փայլում : Արշակը իսկոյն բաժակը վերցրեց ու գոչեց—կեցցեն հայ հայրուկները—կեցցեն զէնքով թշնամու գէմ կուռ հայ երկասարգները , կեցցեն հայ ապաստանութիւնը—Ենթադրուի որ տարի եւ քարի աղատութիւն մեր թւառ գերի հայրենիքին :

Ողևորութիւնը տիրապետեալ մէնքին : Արշակը իր հրաշայի ձայնով կը քաջ :

—«Ես միշտ իման կախողան Միհրանի անարդ մահու սիւն Պիտի գոտալ , պիտի գոչեմ Անդաղար ապաստանի նօ . . .

Վ.Ա.Պ

Հրատարակելու և ստացուած գումարը հայ յեղափոխական բան- տարկեալներու նուրբելու համար կայաճիքէն ստացանք հետեւեալ նուէրները .

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes 'Հայրենասէր մի տիկն . 20', 'Բարգէն Յարութիւն 10', 'Կիրակոս Ստեփանեան 1', 'Տօպրիչ անձանօթ 2'.

Սիլիստրէ և Պուրկազ բաւ- կան շքեղ կերպով հողահանգիստ- ներու պաշտօն կատարուեր է Պետոյի և իր ընկերներուն հա- մար .

Թէ հայ և թէ Պուրկար հասա- րակութիւնները ակնածանքով և յուզումով յարգեր են երկու բաղ- ղակից ժողովուրդներու հարա- զատ և քաջ զաւակներու յիշա- տակը .

Խմբագրութիւնս երկու քաղաք- ներէն ալ մասնաւոր թղթակցու- թիւններ ունի ստացած , սակայն ուշանալուն պատճառով չը պիտի կրնայ հրատարակել .

Միւթարականը այն է որ Պուր- կարիոյ ամէն քաղաքներու մէջ ժողովրդի ամէն խաւերը ընդու- նակ եղան ակնածանքով ու պատ- շած յարգանքով վերաբերուիլ զէպի Ատրիանապօլսոյ նա- հատակ հերոսները . այդ պատկա- ռելի ակնածանքէն անմասն չի մնաց նաև հայ քահանայութիւնը . բացառութիւն կաղձած են միայն Յիլիպէի Տէր Սարգիսը և Պաղ- ճեան վարդապետը .

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Թ Ո Ւ Բ Գ Ի Ս

Մեծ պետութիւններու զեռայան- ները մտադիր են հաւաքական յի- շատակագիր մը տալ Բ . Կոստ Սե- լանիքի քարափններուն խնդրին համար .

— Անցեալ կիրակի սկսած են թուրք պաշտօնեաներուն մէկ մէկ ամսական վճարել .

— Հրամայուեր է 2500 սկի զը- կել կարնոյ կարօտելոց համար .

Ա Ն Գ Լ Ի Ս

Անգղիոյ մէջ սկսած են լրջօրէն զբազուել Ռուսիոյ հետ բարեկա- մական յարաբերութիւններ հաս- տատելու խնդրով .

— Ինքաւորի թագատրութեան հանդէս պիտի կատարուի յունի- տին . 120 միլիոն ֆրանքի ծախս պիտի ըլլայ .

— Լօրտ Գիշներ պատերազմի դաշտէն անյաջող լուրեր կը հաղորդէ . պոէրները շարունակ բաւական զգալի վնասներ կը

պատճառեն Անգլիացիներու : Ինչպէս կերելի թագադրուի- եան հանդէսին ալ պատերազմը վերջացած չի պիտի ըլլայ .

Գ Ե Ր Մ Ա Ն Ի Ս

Ամբողջ լեհ ժողովրդի մէջ հակա- գերմանական յայցեր կը կատար- ուին . Գերմանիոյ լեհերը ճնշելուն համար .

Աւստրիոյ լեհերը աւելի բոր- բոքուած են . այդ պատճառով եր- կու դաշնակից պետութիւններու մէջ պաղուծիւն սկսեր է :

Չ Ի Ն Ա Ս Տ Ա Ն

Կայսերական ընտանիքը արգէն Բէքին վերադարձցեր է :

Պ Ո Ւ Լ Կ Ա Ր Ի Ս

Աղգային ժողովը ցրուեցաւ առ- ժամեայ նախարութեանը յանձ- նուած է Յանկովիսթներու Տանէֆ նախարարապետէ :

Երեսփոխանական նոր ընտրու- թիւնները տեղի պիտի ունենան փետրուարի 24 ին .

— զանազան քաղաքներու կո- միթեները հետզհետէ կը բաժ- նուին ներկայ Մ . Բ . կոմիտէէն , խնդրութիւնները կը սաստկա- նան այդ յեղափոխական կազմա- կերպութեան մէջ .

— Թուրք կոմիտեերը Մէլհամէ Պոլիս գացած է . կսուի մինչև որ պուրկար կառուարութիւնը լուրջ բաւարարութիւն մը չըտայ իրեն վերջերս կրած անպատուութեան համար , ցոյցերու առթիւ . Սօֆիա չը պիտի վերադառնայ :

ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Լաթ ներկելու և քիմիա- պէս մաքրելու : Վ . Ս Թ Օ Յ Ի Լ Օ Յ ԵՒ ԻՎ . Մ . ԲՈՐՈՅ ԲՈՒՍՉՈՒԲ

Սոյն գործարանի մասնաճիւղը որուն կառավարին է Բէթի ԿԼՈՒՇԳՕՅ ձեռնարկով խմ- բագիրը , քաղաքային պարտե- զին դիմացը :

Կը ներկէ կանանց և մանկա- կաւ զգեստներ , մետաքս , բրդէ և բամբակէ գործուած ք- ներ , նոյնպէս վաճառականական ապրանքներ ու մանուածքներ : Ներկը չի թափիր , միայն ներկելու տալիք նիւթերը մա- չած չի պիտի ըլլան :

Գինեքը չափու սր են :

ԽՐԵԱԳՐՈՒԹԻՒՆ . «ՇՆՐԺՈՒՄ»

Կը տպագրուին ամէն լեզուէ ալցեալուն , հասցէտուն , նամա- կագրուի , հարսանեկան հրաւի- րագիր , մահազգ :

Գինեքը յոյժ գիւրամտաշելի : Ուրիշ քաղաքներէ եկած յանձնարարութիւններ ճշդու- թեամբ և փութով կը կատար- ուին : ԱՆՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ Կ'ԼՆՍԻՒ՛

ԱՁԻ

Բաղէչի կուսակալութեան պատ- կանեալ Յուրդափ գիւղէն Պէլօ Ասատուրեանի , հաստատակազմ շէկ պէխով ու յօնքերով , ճ ա- միսէն ի վեր ուր լինելն անյայտ է զայն եթէ ճանաչողներ կան յանուն մարդասիրութեան թող իր այրի տիկին մայրը միւթա- րել հաճին , անոր ուր գտնուիլը խմբագրութեանս հաղորդելով :

Կ Ա Ղ Ա Ն Դ Ձ Է Բ

Նոր լոյս տեսաւ այս գրկոյքը արձակ և ոտանաւոր :

Հեղինակը զայն գրչի ցրօսանք անուանած է , և իրաւ ալ գրչի զրօսանք է :

Գինն է 40 սնթ . կը ծախուի վարնայի մէջ Զարպհանէլեան գրատունը :

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՀԱՅ ՈՒՍ . ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Եւրոպայի Հայ . Ուս Միութեան նամակ ուղարկելու եւ անասարակ ամէն տեսակ դիմում ընելու համար պէտք է դիմել հետեւեալ հասցէով Ինիոն sk Զ'էյիսիսիս Արմ . Լ'էօրոք րիւ սը Լ'էֆօլ սը Շիլի 2

Սուխ Ժընէկ Կարգողի Յանձնաժողով

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հայկեղեցիներու հիւնել է մի գրա- դարան . որ նպասակ է գրել ծանօթա- ցընել արտասահմանի հայ ուսանո- ղութեան եւ ընդհանրապէս հետաքր- քրուող անձանց հայոց ներկայ կեան- քին վերաբերեալ յայտերն եւ օտար լեզուով լոյս տեսած գրքերի հետ : Գրադարանը ունի յիշեալ նպատակով հրատարակած գրքերի մի համեմատ թիւ որի համար յայտնում ենք նուիրա- տու անձանց մեր խորին շնորհակա- լութիւնը եւ խնդրում ենք այն անձանց հա տատութիւններին , որոնք կամենում են գրքերով եւ դւրբատուութիւններով օգնել գրա- դարանին , բարեհաճին ուղարկել հետեւեալ հասցէով

A. Iohannessian Heidelberg Kaiser 31 № 5

L'EUROPEEN

Շարժաթիւք քաղաքական , մի- ջազգային իրաւունքի , բնկերական հարցերու , գրական և գեղարուես- տական : Տարեկան 15 ֆր . Վեցամսեայ 8 ֆր . Հասցէ 24 rue Dauphine Paris VI

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Յիլիպէի «Հայկական երգեցիկ խումբը» սա շրջանին մէջ վերա- կած ըլլալով արգէն իր պա- րտպանութեամբ , ձեռնարկած է նաեւ պարբերաբար հրատարա- կելու եւրոպական ձայնագրու- թեամբ հայկական հին եւ նոր քառաձայն երգեր , մաքուր թղ- թի վրայ . յստակ վիճակի .

Այո առթիւ երգեցիկ խումբի վարչութիւնը ներկայիս կը յայտ նէ Պուրկարիոյ և արտասահմանի երաժշտասէր հայ երիտասարդու- թեան , որ եթէ առ երգերէն փափագողներ կան , հաճին դի- մել վարը նշանակուած հասցէին՝ վճարելով ամէկ թուղթին հա- մար 20 սանթիմ . փոստի ծախսը մեր վրայ , կան երգեր որոնք մէկէ աւելի թուղթերէ կը բաղ- կանան :

Արտասահմանի համար 35 սնթ . Յիլիպէ վարչ . «Հայկ . երգե- ցիկ խումբի» :

Հասցէ Agop Sivadjian Philippople

Գ Ո Ւ Թ Ա Ն

Հանդիս սուսուայ , հողագործական , զիսակաւ եւ արտեսագիտական Հիմնադիր սնօրէն Գարեգին Գ . Մեծաւարեանը Հրատարակուած է Գրք թիւը , շահեկան բովանդակութեամբ . Տարեկան բաժնեկիին 12 ֆր . գի- մել հիմնադրին , 23 rue de la Collegiale

ԱՁԻ

Որհնորդս կուգայ . ներկայիս յայտարարել որ տեղէ մը ուրիշ տեղ փոխադրուելու համար քաղաքէս անձ- նող ազգայինք իրենց ձայնագրուած ծախսը ամբողջովին չի հայթայթած խորհրդոյս օգնութեան վրայ յոյս գն' լով ճամբայ չիւնեն . որովհետեւ այդպիսիներուն թաղական խորհուր- զըս նիւթական օգնութիւն մը ընե- լու անկարող է : Հետեւաբար խոր- հուրդս նիւթական օգնութիւն մը յոյսով քաղաքս եկողները թափու- ոական եւ անօգնական պիտի մնան ինարկէ ոտբպուած . (Կն)

Отговорникъ:

Мурадъ-Ераносянъ

Печ. Вважность — Варна